

Teollisuuden pyöreän pöydän käsikirja

Jaakko Paasi | Harri Nieminen | Suvi Hentilä

Teollisuuden pyöreän pöydän käsikirja

Jaakko Paasi & Harri Nieminen

VTT

Suvi Hentilä

Business Tampere

ISBN 978-951-38-8778-0

VTT Technology 416

ISSN-L 2242-1211

ISSN 2242-122X (Verkkójulkaisu)

DOI: 10.32040/2242-122X.2023.T416

Copyright © VTT 2023

JULKAISIJA – PUBLISHER

VTT

PL 1000

02044 VTT

Puh. 020 722 111

<https://www.vtt.fi>

VTT

P.O. Box 1000

FI-02044 VTT, Finland

Tel. +358 20 722 111

<https://www.vttresearch.com>

Esipuhe

Tämä raportti on teollisuuden pyöreää pöytä valmistelleen työryhmän näkemys ja esitys siitä, mikä teollisuuden pyöreä pöytä on ja miten sen tulisi toimia. Työryhmässä, jonka aktiiviset jäsenet on lueteltu liitteessä 1, on ollut mukana laaja edustus teollisuuden eri sidosryhmistä. Työryhmä on näin ollen itsessään toiminut pyöreän pöydän pilottina pöydän tulevan toiminnan muotoiluprosessin aikana. Muotoiluprosessi on suunniteltu ja fasilitoitu työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) rahoittaman SIXNET-hankkeen toimesta allekirjoittaneiden toimiessa työryhmän vetäjinä, fasilitaattoreina ja työryhmän tulosten yhteen kokoajina.

Teollisuuden strategisen tason pyöreä pöytä on yksi TEM:n Tekoäly 4.0 -ohjelman loppuraportin keskeisistä toimenpide-ehdotuksista. Pyöreän pöydän muotoiluprosessi on tehty tietoisena siitä, että päätöstä teollisuuden pyöreän pöydän perustamisesta ei ole tehty. Tämän käsikirjan tarkoitus onkin tukea TEM:ssä ja muissa pyöreän pöydän sidosryhmissä tapahtuvaa päätöksentekoa, mutta samalla toimia ehdotuksena siitä, miten teollisuuden pyöreä pöytä tulisi rakentaa ja miten sen tulisi toimia.

Vaikka tämän käsikirjan kirjoittajiksi on merkitty vain muotoiluprosessin suunnittelijat ja fasilitoijat, haluamme korostaa, että varsinainen sisältö on pitkälti tuotettu liitteessä 1 mainittujen henkilöiden toimesta.

Tampereella 29.3.2023

Jaakko Paasi & Harri Nieminen, VTT
Suvi Hentilä, Business Tampere

Sisällys

Esipuhe	3
Sisällys	4
1 Johdanto	5
2 Pöydän asemointi ja tehtävät	7
2.1 Pyöreän pöydän asemointi	7
2.2 Pyöreän pöydän keskeiset tehtävät	9
3 Pöydän toiminta	10
3.1 Pyöreän pöydän kokoonpano	10
3.2 Pyöreän pöydän työkalut	13
3.3 Pyöreän pöydän sihteeristö	14
3.4 Toiminnan resursointi	15
Viitteet	16
Liite 1: Työryhmän jäsenet	17

1 Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämän Tekoäly 4.0 -ohjelman loppuraportissa (TEM, 2022b) mainitaan yhtenä ohjelman keskeisenä toimenpide-ehdotuksena, että ”Työ- ja elinkeinoministeriö, sen hallinnonala ja sidosryhmät perustavat teollisuuden kaksoissiirtymään keskittyvän strategisen tason pyöreän pöydän ja työtä tukevan sihteeristön ohjaamaan teknologia- ja teollisuusagendaa ja -tiekarttaa.” Ehdotuksen taustalla on Tekoäly 4.0 -ohjelmassa mukana olleiden yhteinen huoli siitä, että loppuraportissa kuvatut toimenpiteet jäävät toteutumatta, mikäli ohjelman aikana syntyneet aloitteet eivät saa tarvitsemaansa tukea ja ohjausta ohjelman päätyttyä keväällä 2023. Loppuraporttiin on kirjattu: ”Julkisen rahoituksen varmistaminen ja sidosryhmien välinen yhteistyö toimenpide-ohjelmassa tunnistettujen tarpeiden ympärillä on varmistettava pitkäjänteisesti.”

Pyöreän pöydän tarve on tunnistettu myös teollisuuden kentältä ja sitä lähellä olevasta TKI- ja koulutustoiminnasta nousevan Sustainable Industry X (SIX) -yhteistyöaloitteen ehdotuksessa teollisuuden uudistumisagendaksi (Paasi et al., 2022). Tämä SIX-agenda nostaa esille tarpeen saada maahamme kokonaisuutta orkestroiva toimija, teollisuuden pyöreä pöytä, jotta kansallisten suunnitelmien käytäntöönpano saadaan toimimaan nykyistä paremmin. SIX-agenda tunnistaa neljä dimensiota, joihin pyöreän pöydän tulee erityisesti pureutua: vihreä siirtymä ja digitaalinen siirtymä sekä molempia läpileikkaavina teemoina osaaminen ja investoinnit.

Teollisuuden pyöreää pöytää lähdettiin muotoilemaan syksyllä 2022 TEM:n rahoittaman SIXNET-hankkeen puitteissa. Muotoilua varten koottiin työryhmä, jossa oli edustus kaikista niistä pyöreän pöydän sidosryhmistä, jotka mainittiin Tekoäly 4.0 -loppuraportissa (TEM, 2022b): keskeiset teollisuusekosysteemit, teollisuuden työnantaja- sekä työntekijäliitot, yrittäjät, tutkimus, koulutus, rahoitus sekä ministeriöt. Luettelo työryhmän aktiivisista jäsenistä on liitteessä 1.

Työryhmä kokoontui syksyn 2022 ja talven 2023 aikana yhteensä 7 kertaa, minkä lisäksi ryhmän jäsenet työstivät ehdotusta itsenäisesti. Tämä raportti on muotoiluprosessin suunnittelijoiden ja fasilitoijien laatima kiteytys työryhmän tuloksista aiheittain: luku 2 esittää pyöreän pöydän asemoinnin ja tehtävät ja luku 3 avaa pyöreän pöydän toimintaa (pöydän kokoonpano, sen käytössä olevat työkalut, toimintaa tukeva sihteeristö ja toiminnan resursointi).

Työryhmä on työtä tehdessään ollut tietoinen siitä, että ryhmän ehdotus ei ole velvoittavassa asemassa TEM:n eikä muunkaan sidosryhmän suhteen. On myös selvää, että ehdotetun pyöreän pöydän kattamat teemat eivät välttämättä ole täysin samat kuin Tekoöly 4.0 -ohjelman. Työryhmä ei kuitenkaan ollut mikä tahansa ryhmä, vaan se toimi työskennellessään samalla teollisuuden pyöreän pöydän pilottina, ja sen yhdessä saavutetut tuotokset edustavat teollisuuden eri sidosryhmien välillä käydyn vuoropuhelun antia – teollisuuden pyöreän pöydän pilotin ääntä.

2 Pöydän aseointi ja tehtävät

2.1 Pyöreän pöydän aseointi

Suomessa on viime vuosina tuotettu useita arvokkaita poliittisia linjauksia, strategioita, ohjelmia ja tiekarttoja, joissa on kuvattu kunnianhimoisia kaksois-siirtymään ja teollisuuden kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Hyviä esimerkkejä näistä ovat Teknologianeuvottelukunnan raportti 'Suomen teknologiapoliitiikka 2020-luvulla' (VM, 2021) ja siihen pohjautuva valtioneuvoston periaatepäätös (VN, 2022), Uudistuvan teollisuuden strategia (TEM, 2021a), Ala-Pietilän työryhmän loppuraportti 'Kestävä talouskasvu ja hyvinvointimme tulevaisuus' (TEM, 2022a), Kansallinen akkustrategia 2025 (TEM, 2021b), Tekoäly 4.0 -ohjelma (TEM, 2020), toimialakohtaiset vähähiilisyystiekartat (Paloneva & Takamäki, 2020). Tällaisten töiden perinteinen heikkous on ollut niiden esittämien tavoitteiden toimeenpanossa ja päätösten jalkauttamisessa suomalaisten yritysten arkeen. Julkisella puolella hyviä aikeita pannaan usein toimeen erillisissä hallinnollisissa rakenteissa, "siiloissa", jolloin toimeenpanoa edesauttava vuoropuhelu tärkeiden sidosryhmien kanssa jää turhan ohueksi ja työn vaikuttavuus tavoitellusta.

Maassamme on useita rakenteita, jotka mahdollistavat teollisuuspoliittisen keskustelun eri sidosryhmien välillä. Näitä ovat mm. Parlamentaarin TKI-työryhmä, tutkimus- ja innovaationeuvosto, teknologianeuvottelukunta sekä aihekohtaisten strategioiden seurantaryhmät. Näillä on omat tärkeät tehtävänsä, mutta niiden haasteena on rakenteiden määräaikaisuus. Kesto on usein sidottu maamme hallituksen toimintakauteen. Määräaikaisuuden sijasta teollisuus kaipaa jatkuvuutta toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen varmistamiseksi.

Toimeenpanopuolella ei myöskään ole pulaa instrumenteista. Suomessa on kyykkäitä teollisuusekosysteemeitä ja -klustereita, osaamiskeskittymiä, tutkimuslaitoksia, yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja muita oppilaitoksia, alueellisia kehitysyhtiöitä, toiminnan rahoittajatahoja jne. Tätä kapasiteettia tulisi käyttää mahdollisimman tehokkaasti teollisuuden kilpailukyvyn varmistamiseksi.

Teollisuuden pyöreän pöydän pilotti tunnisti puutteen, jonka pyöreä pöytä voisi täyttää. Pöytä voisi auttaa hallinnollisten siilojen purkamisessa, jotta siiloissa syntyvät toimenpiteet löytäisivät toisensa. Se voisi tunnistaa epäjatkuvuuskohtia ja epäloogisuuksia, joissa missio ja toteutus eivät ole linjassa tai aiheuttavat esteitä

teollisuuden uudistumiselle ja innovaatiopolitiikan toteutumiselle, sekä miettiä näihin korjausehdotuksia. Se voisi tarjota paikan keskustella laaja-alaisesti työelämätarpeista ja käytännön politiikoista ja muista toimenpiteistä tarpeisiin vastaamiseksi. Ylipäätään se tarjoaa teollisuuskeskeisen foorumin yhteiskunnallisiin rakenteisiin liittyvälle ratkaisuhakuiselle keskustelulle eri sidosryhmien kesken. Pyöreä pöytä ei kuitenkaan korvaa olemassa olevien itsenäisten instituutioiden päätöksentekoa, mutta se voi esittää niiden asialistalle erilaisia toimenpiteitä.

Yhteenvedona teollisuuden pyöreän pöydän asemoinnista voidaan kiteyttää (kuva 1): **Teollisuuden pyöreä pöytä on siilomaisia rakenteita kokoava, teollisuutta ja julkishallintoa yhdistävä rakenne; keskustelun ja näkökulmien yhdistämisen areena, jotta silloissa syntyvät ehdotukset ja toimenpiteet löytäisivät toisensa.**

Kuva 1. Periaatekuva pyöreän pöydän asemoinnista

2.2 Pyöreän pöydän keskeiset tehtävät

Teollisuuden pyöreä pöytä vastaa Suomen teollisuusagendasta, sen ylläpidosta ja sen toteutumisen seurannasta. Tällaista ”Suomen Industry 4.0” -tyyppistä kokoavaa agendaa ei Suomella varsinaisesti ole, joten se jää pyöreän pöydän tehtäväksi. Tekoäly 4.0 -ohjelman tuotoksena oleva visio ”Suomesta kestävä voittaja kaksoissiirtymässä” voi hyvin ohjata agendaa ja sitä voidaan täydentää muista keskeisistä strategioista nousevilla sisällöillä. Agendatavoitteita pitää pystyä priorisoimaan ja jakamaan lyhyen ja keskipitkän aikavälin välitavoitteisiin. Tiekarttatyö auttaa välitavoitteiden määrittelemisessä ja seurannassa.

Pyöreän pöydän tehtäviin kuuluu keskeisesti myös agendan toteutukseen liittyvien politiikkatoimien ja muiden toimenpiteiden aktivointi silloin, kun nähdään, että kehitys ei ole viemässä haluttuun suuntaan riittävällä nopeudella. Tällaisia toimenpiteitä ovat esim. tarvittavien skenaariotöiden käynnistäminen ja temaattisten ohjelmien valmistelu. Agendan toteutumisen seurantaan kuuluu myös strategisesti tärkeisiin teemoihin ja rakenteisiin liittyvien haasteiden ja epä-jatkuvuuskohtien tunnistaminen ja niille ratkaisujen löytäminen. Pyöreällä pöydällä on näin ollen ratkaisevan tärkeä rooli agendan toteutumisen ohjaamisessa.

Pyöreän pöydän muotoilutyöryhmä katsoi, että teollisuuden pyöreän pöydän tulee katsoa kaksoissiirtymää laajemmin kuin, mitä Tekoäly 4.0 -ohjelmassa tehtiin. Pyöreän pöydän tehtäviin voisikin sisällyttää EU:n GDIP:n (Green Deal Industrial Plan) (EC, 2023) toteutuksen jalkauttamisen Suomeen ja huolehtimisen siitä, että meneillään olevan valtiontukikilpailun maailmassa huolehditaan Suomessa toimivan teollisuuden kilpailukyvyistä ja Suomen houkuttelevuudesta toimintaympäristönä ja teollisten investointien kohteena. Työryhmä kuitenkin totesi, että agendan ja sen käsittämien tehtävien priorisointi tulee jättää varsinaiselle teollisuuden pyöreälle pöydälle.

Työryhmä keskusteli kansainvälisen suhdetoiminnan roolista ja tarpeesta pyöreään pöytään liittyen. Lopputulema oli, että pöytä ei tarvitse omaa kansainvälistä suhdetoimintaa. Sen sijaan on tärkeää, että pöydässä keskustellaan kansainväliseen vaikuttamiseen liittyvistä asioista ja haetaan yhteistä kansallista näkemystä asioissa, joissa tällainen on yhteiseksi hyödyksi. Itse kansainvälinen vaikuttaminen tapahtuu pöydän organisaatioiden omien olemassa olevien kanavien kautta.

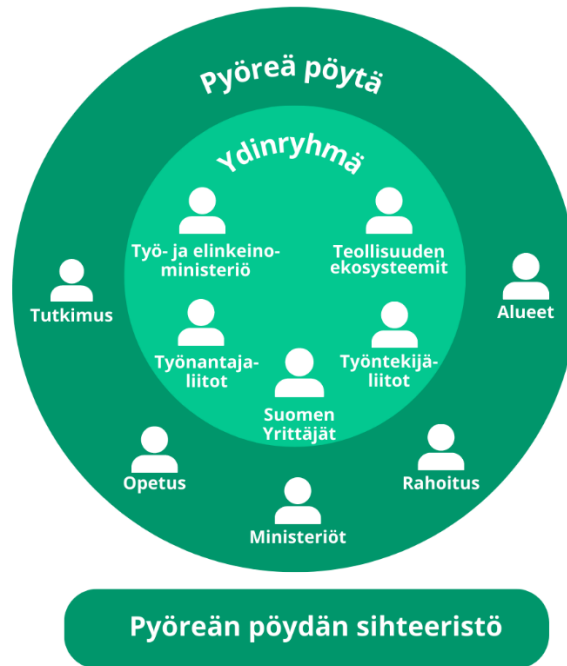
3 Pöydän toiminta

3.1 Pyöreän pöydän kokoonpano

Pyöreän pöydän perusajatus on, että se tuo laajasti tietyn ilmiön, tässä teollisuusagendan, keskeiset kansallisen tason sidosryhmät yhteen keskustelemaan pöydän tehtäväkentän asioista. Tämä luo hyväksyttävyyttä ja vaikuttavuutta pöydän toiminnalle. Kääntöpuolena on se, että koska sidosryhmiä on useita, voi toiminta olla kankeahkoa ja lopputulokset turhan siloteltuja. Tässä tullaan käytännön kokoonpanohaasteeseen: pyöreän pöydän laajuus tulisi pitää kompaktina sen toimintakyvyn takaamiseksi, mutta toisaalta sen tulisi tuoda laajasti yhteen keskeiset kansalliset sidosryhmät. Pöydän tulee myös selkeästi olla teollisuuden pyöreä pöytä, jolloin pääosa tuoleista tulee olla teollisuuslähtöisillä tai -kytkentäisillä tahoilla.

Toinen käytännön kokoonpanohaaste liittyy henkilöihin. Lopultakin ihmiset ratkaisevat pöydän toimivuuden, ja miten se kykenee suorittamaan sille asetettuja tehtäviä. Pöydässä istuvilla henkilöillä tulee olla tehtävään riittävä kyvykkyys, motivaatio ja ajalliset resurssit panostaa toimintaan. Pöydän rakentaminen pitää silti aloittaa organisaatioista. Tämä on legitimeettikysymys. Organisaatiot voivat sitten itse miettiä, kuka olisi paras henkilö. Henkilötasolla jäsenten tulisi siis tulla teollisuuspolitiikan keskeisistä organisaatioista, mutta samalla heidän tulee ymmärtää edustavansa laajemmin omaa sidosryhmäänsä.

Työryhmä päätyi esittämään **laajaa pyöreää pöytää**, jossa on **ydinryhmä** (kuva 2). **Ydinryhmässä on läheinen teollisuuden toiminnan tuntemus. Laajassa kokoonpanossa on ydinryhmän lisäksi mukana tutkimus, koulutus, ym. julkisen sektorin toimijoita** tarpeellisella laajuudella. Pyöreän pöydän sihteeristöllä (luku 3.3) voidaan täydentää pöydän osaamista. Ydinryhmän laajuus olisi n. 9 henkilöä ja se kokoontuisi 6–8 kertaa vuodessa. Se muodostaa pyöreän pöydän kompaktin ja tehokkaan ytimen. Laaja kokoonpano toisi pöytään lisää 7–9 henkilöä (sidosryhmää), ja koko pöytä kokoontuisi 3–4 kertaa vuodessa. Laaja kokoonpano mahdollistaa kaikki keskeiset sidosryhmät huomioivan keskustelun.

Pyöreän pöydän sihteeristö

Kuva 2. Periaatekuva pyöreän pöydän rakenteesta

Työryhmän ehdotus teollisuuden pyöreän pöydän ydinryhmän toimijoista on seuraava:

- Työnantajaliitot: Teknologiateollisuus, Metsäteollisuus, Kemianteollisuus (yht. 3 henk.)
- Suomen Yrittäjät (yht. 1 henk.)
- Työntekijäliitot: Teollisuusliitto, Pro, TEK, Insinööriliitto (yht. 3 henk.)
- Teollisuuden ekosysteemit: DIMECC tai CLIC Innovation (yht. 1 henk.)
- Työ- ja elinkeinoministeriö (yht. 1 henk.)

Työryhmän ehdotus muista teollisuuden pyöreän pöydän toimijoista on seuraava:

- Sektoritutkimuslaitokset, yliopistot, ammattikorkeakoulut ja 2. asteen oppilaitokset (yht. 4 henk.)
- Rahoitus: BF (yht. 1 henk.)
- Alueelliset kehitysyritykset (yht. 1 henk.)
- Ministeriöt: OKM, YM, MMM (yht. 1–3 henk.)

Olisi erittäin toivottavaa, että ydinryhmässä istuisi sen sidosryhmien nimeäminä teollisuusyrityksissä työskenteleviä tai tällaisen vahvan taustan omaavia henkilöitä

(ei niinkään järjestö- ja liittotoimihenkilöitä). Lisäksi ydinryhmän ja koko pyöreän pöydän puheenjohtaja saisi mielusti olla ”korkean profiilin” teollinen henkilö. Tämä vahvistaisi pöydän viestinnällistä ääntä.

Työryhmä on tietoinen haasteesta, joka muutamalle sidosryhmälle aiheutuu siitä, että heidän pitää kyetä valitsemaan keskuudestaan yksi edustaja pyöreään pöytään edustamaan koko sidosryhmää. Sidoryhmän edustaja voidaan nimetä määrääjäksi ja rotaation tulisi olla mahdollinen. Lisäksi tutkimus- ja koulutus-sektorin edustajien valinnassa on tärkeää varmistaa, että pyöreässä pöydässä on riittävän laaja-alainen ymmärrys tutkimuksen ja koulutuksen eri aloilta. Siksi henkilövalintoja tehtäessä on hyvä tehdä koordinaatiota esim. VTT:n, UNIFI:n, Arenen, AMKE:n ja mahdollisesti vielä Sustainable Industry -tutkimus-ekosysteemin kesken. SIXNET-verkosta voisi hyödyntää alueiden edustaja-ehdokkaiden identifiomisessa.

3.2 Pyöreän pöydän työkalut

Teollisuuden pyöreä pöytä tarvitsee päätöksenteon tueksi erilaisissa kansallisissa strategioissa ja ohjelmissa esitettyjä asioita yhteen kokoavaa tilannekuvaa ja teollisuusagendan toimeenpanoa tukevan tiekartan.

Kokoavan tilannekuvan ja tiekartan laadinta ja ylläpito kuuluvat pöydän ja sen sihteeristön tehtäviin. Tiekartasta tulee ilmetä toimenpiteiden lisäksi vastuut ja aika-akseli: kuka tekee, mitä ja milloin? Mitattavien tulosten täytyy olla tiekartassa päätavoitteena ja toimenpiteet määritellä niiden mukaan.

Koska sisältöä on paljon, tiekartta tarvitsee jonkin tasoisen sektorijattelun. Työryhmä keskusteli SIX-agendan kokoavasta tiekartasta, jossa on neljä sektoria: vihreä siirtymä, digitaalinen siirtymä, investoinnit ja osaaminen (Paasi et al., 2022). Työryhmä piti kaikkia näitä relevantteina. Onko pyöreän pöydän tiekartta tällainen neljä sektoria käsittävä vai joku muu, lähtee lopulta pyöreän pöydän tekemistä priorisoinneista. Priorisoinnista nousee myös tiekartan sisältö.

Pyöreä pöytä tarvitsee tiedolla johtamisen työkaluiksi kokoavaa ja ajantasaista tilannekuvaa ja **strategista ennakointitietoa**. Ajantasaisen tilannekuvan saamiseksi sillä voisi olla käytössä virtuaalinen tilannehuone, joka keräisi yhteen dataa teollisuusagendan ja sen tiekartan keskeisten osa-alueiden mittareista. Strategista ennakointitietoa tarvitaan täydentämään pöydässä tapahtuvaa tiedolla johtamista. Strategista ennakointitietoa se saa edustamiltaan sidosryhmiltä sekä tilaamalla itse strategista ennakointitutkimusta.

3.3 Pyöreän pöydän sihteeristö

Teollisuuden pyöreän pöydän sihteeristö on operatiivinen elin. Se ei osallistu pöydän päätöksentekoon. **Sihteeristön keskeisinä tehtävinä ovat pyöreän pöydän kokousten valmistelu ja asioiden esittely pöydälle.** Sihteeristön keskeisenä tehtävänä on myös **tukea pöydän päätösten toimeenpanoa.** Pyöreässä pöydässä tapahtuvan **tiedolla johtamisen** operatiivinen **tuki** kuuluu lisäksi sihteeristön keskeisiin tehtäviin. Tähän kuuluu edellisessä alaluvussa mainitun tilannekuvan muodostaminen ja ylläpito, kokoavan tiekartan rakentaminen ja ylläpito, sekä ylipäättään kaikkinaisen vuorovaikutus pyöreän pöydän ja muiden teollisuusagendan päivitystä ja sen toimeenpanoa tukevien rakenteiden kesken. Teollisuusagendan ja pyöreän pöydän sisäinen ja ulkoinen viestintä kuuluvat myös sihteeristön tehtäviin.

Työryhmä ehdottaa, että sihteeristön koko on kompakti ja että sen ydinryhmä tulee TEM:n ja sen hallinnonalan virastoista ja yhtiöistä. Ydinryhmää voi "task force" -tyyppisesti täydentää pyöreän pöydän (ydinryhmän) organisaatioista. Lisätukea (esim. fasilitointiin) tulisi tarvittaessa olla mahdollista hankkia kilpailutettuna ostopalveluna.

Koska pyöreän pöydän sihteeristö on operatiivinen elin, henkilövalinnoilla on tärkeä merkitys. Tällöin henkilön kyvykyys tehtävään menee organisaation edelle. On tärkeää, että sihteeristön jäsenillä on teollisuuden kentän tuntemus sekä kyky fasilitoida pyöreää pöytää ja tiedon hankinnan prosesseja. Erityisesti pääsihteerin roolissa olevalta vaaditaan laajaa ymmärrystä, intoa sekä resursseja.

3.4 Toiminnan resursointi

Sekä pyöreän pöydän jäsenten että pöydän sihteeristön osallistuminen ja toiminta resursoidaan kunkin henkilön oman taustaorganisaation toimesta. Tässä on ratkaisevan tärkeää, että taustaorganisaatio mahdollistaa riittävän ajankäytön pöydän tehtävien hoitoon.

Tiedolla johtamiseen tarvittava tiedontuotanto tapahtuu ensisijaisesti pöydän julkisten sidosryhmien toimesta (TEM, BF). On kuitenkin todennäköistä, että tämän lisäksi pöytä tarvitsee ostopalveluna tapahtuvaa tiedontuotantoa. Tämä sisältäisi ainakin strategisen ennakointitiedon hankintaa sekä mahdollisesti myös tilannekuvan muodostamiseen tarvittavaa dataa. Tiedontuotantoon tarvittavia euromääräisiä resursseja on vaikea tässä vaiheessa vielä arvioida, mutta tarve lienee joitain kymmeniä tuhansia euroja per vuosi. Luvussa 3.2 ehdotetun virtuaalisen tilannehuoneen rakentaminen ja sen ylläpitorutiinien kehittäminen on kertaluonteinen työ, joka lienee tarpeen tehdä ostopalveluna. Työn laajuus määräytyy pitkälti sen mukaan, mitä kaikkea pyöreä pöytä tilannehuoneelta odottaa saavansa. Jonkin verran ostopalveluresursseja on hyvä varata myös toimintaa tukevaan fasilitointiin. Työryhmä esittää, että rahoitus ostopalveluille tulee TEM:ltä.

Viestintä on tärkeä osa-alue teollisuuden pyöreän pöydän toimintaa. Pöydällä tulee olla omat www-sivut tukemassa niin sisäistä kuin ulkoista viestintää. Muutoin työryhmä esittää, että pöydän ulkoinen viestintä tapahtuu TEM:n ja ydinryhmäorganisaatioiden toimesta eikä se näin ollen tarvitse omaa erillistä budjettia.

Viitteet

- European Commission 2023. A Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age. COM 2023:62. https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/COM_2023_62_2_EN_ACT_A%20Green%20Deal%20Industrial%20Plan%20for%20the%20Net-Zero%20Age.pdf
- Paasi, J., Nieminen, H., Salminen, K., Apilo, T., Heilala, J. & Virkkunen, R. 2022. Sustainable Industry X: Suomalaisen teollisuuden uudistumisagenda. VTT Technology 410. <https://doi.org/10.32040/2242-122X.2022.T410>
- Paloneva, M. & Takamäki, S. 2020. Yhteenveto toimialojen vähähiilitiekartoista. TEM 2020:52. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-525-6>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2020. Tekoäly 4.0 -ohjelma. <https://tem.fi/tekoalyohjelma> (vierailtu 15.3.2023)
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2021a. Uudistuvan teollisuuden strategia. TEM 2021:44. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-607-9>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2021b. Kansallinen akkustrategia 2025. TEM 2021:2. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-635-2>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2022a. Kestävä talouskasvu ja hyvinvointimme tulevaisuus - loppuraportti. TEM 2022:37. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-815-8>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2022b. Tekoäly 4.0 -ohjelma: Suomi kaksoissiirtymän suunnannäyttäjänä – Tekoäly 4.0 -ohjelman loppuraportti. TEM 2022:60. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-997-1>
- Valtioneuvosto 2022. Valtioneuvoston periaatepäätös teknologiapolitiikasta. VN 2022:21. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-827-7>
- Valtiovarainministeriö 2021. Suomen teknologiapolitiikka 2020-luvulla: Teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen. VM 2021:30. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-692-3>

Liite 1: Työryhmän jäsenet

Teollisuuden pyöreän pöydän muotoilutyöpajoihin aktiivisesti (l. useampaan työpajaan osallistuneet) työryhmän jäsenet:

Jussila Jatta, CLIC Innovation | Teollisuus, ekosysteemit

Järvinen Janne, Business Finland | Rahoitus

Kulmala Harri, DIMECC | Teollisuus, ekosysteemit

Lanz Minna, Tampereen yliopisto | Tutkimus, Sustainable Industry Ecosystem

Malinen Petri, Suomen yrittäjät | Teollisuus, pk-yritykset

Mattila Toni, Business Finland | Rahoitus

Mikkilä Joonas, Teknologiateollisuus | Teollisuus, työnantajaliitto

Muranen Lauri, SAK | Teollisuus, työntekijäliitto

Mäkeläinen Ulla, OKM | Koulutus

Nikander Sami, Kemianteollisuus | Teollisuus, työnantajaliitto

Räsänen Petri, Pirkanmaan liitto | Julkistoimijat, alueet

Vallander Taina, STTK | Teollisuus, työntekijäliitto

Virkkunen Riikka, VTT | Tekoäly 4.0. ohjelma

Nimeke	Teollisuuden pyöreän pöydän käsikirja
Tekijä(t)	Jaakko Paasi, Harri Nieminen & Suvi Hentilä
Tiivistelmä	<p>Teollisuuden kaksoissiirtymään keskittyvä strategisen tason pyöreä pöytä on yksi työ- ja elinkeinoministeriön käynnistämän Tekoäly 4.0 -ohjelman loppuraportin keskeisistä toimenpide-ehdotuksista. Tämä raportti on pyöreää pöytää valmistelleen työryhmän näkemys ja esitys siitä, mikä teollisuuden pyöreä pöytä on ja miten sen tulisi toimia. Työryhmässä oli mukana laaja edustus henkilöitä teollisuuden keskeisistä sidosryhmistä.</p> <p>Työryhmän mukaan teollisuuden pyöreän pöydän tulee olla hallinnollisia siilomaisia rakenteita kokoava, teollisuutta ja julkishallintoa yhdistävä rakenne; keskustelun ja näkökulmien yhdistämisen areena, jotta siiloissa syntyvät ehdotukset ja toimenpiteet löytäisivät toisensa. Pyöreän pöydän keskeisenä tehtävänä on vastata Suomen teollisuusagendasta, sen ylläpidosta ja sen toteutumisen seurannasta.</p> <p>Pyöreän pöydän kokoonpanon suhteen työryhmä päätyi esittämään laajaa pöytää, jossa on ydinryhmä. Ydinryhmässä on läheinen teollisuuden ja tuotannon tuntemus (keskeiset teollisuuden työnantaja ja työntekijäjärjestöt, yrittäjät, teollisuuden ekosysteemit sekä TEM). Laajassa kokoonpanossa on ydinryhmän lisäksi mukana tutkimus, koulutus, rahoitus, ym. julkisen sektorin toimijoita tarpeellisella laajuudella. Pyöreän pöydän toimintaa tukee operatiivisena elimenä sihteeristö, jonka ydinryhmä tulee TEM:n ja sen hallinnonalan virastoista ja yhtiöistä.</p> <p>Teollisuuden pyöreä pöytä tarvitsee tiedolla johtamiseen erilaisissa kansallisissa strategioissa ja ohjelmissa esitettyjä asioita yhteen kokoavaa tilannekuvaa, teollisuusagendan toimeenpanoa tukevan tiekartan sekä strategista ennakkointitietoa.</p>
ISBN, ISSN, URN	ISBN 978-951-38-8778-0 ISSN-L 2242-1211 ISSN 2242-122X (Verkkojulkaisu) DOI: 10.32040/2242-122X.2023.T416
Julkaisu aika	Kuukausi 2023
Kieli	Suomi, englanninkielinen tiivistelmä
Sivumäärä	16 s. + liitt. 1 s.
Projektin nimi	SIXNET
Rahoittajat	TEM
Avainsanat	teollisuus, teollisuuspolitiikka, vihreä siirtymä, digitaalinen siirtymä
Julkaisija	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy PL 1000, 02044 VTT, puh. 020 722 111, https://www.vtt.fi/

Title	Handbook for the Round Table of Finnish Industry
Author(s)	Jaakko Paasi, Harri Nieminen & Suvi Hentilä
Abstract	<p>Strategic level Round Table focusing on the twin transition of the Finnish industry is one of the key proposals for action of the Artificial Intelligence 4.0 programme launched by the Ministry of Economic Affairs and Employment. This report is the proposal of a Working Group, whose task was to design the Round Table, about what the Round Table will be and how it should operate. The Working Group was formed from representatives of industry stakeholders, thus acting as a pilot of the Round Table.</p> <p>According to the Working Group, the Round Table should be a structure that links administrative silos together, a forum for discussion to ensure that proposals and actions prepared in different silos find each other. The main task of the Round Table is to be responsible for the Finnish Industry Agenda, its updating, and the follow-up of its implementation into practice.</p> <p>The Working Group proposes to have a large Round Table in which the core group is formed by representatives of stakeholders close to industry and industrial production (industrial employers' organizations, labour organizations, entrepreneurs, industry ecosystems, and the Ministry of Economic Affairs and Employment). The core group would be enlarged by the representatives of stakeholders from research, education, finance, and other relevant actors from the public sector. The operative work of the Round Table will be supported by a secretariat whose members come from the Ministry of Economic Affairs and Employment and its affiliates.</p> <p>The strategic level work of the Round Table requires that the Table has updated data on what is going on in different national strategies and programmes, a roadmap supporting the implementation of the Industry Agenda, and strategic foresight to support its decision-making.</p>
ISBN, ISSN, URN	ISBN 978-951-38-8778-0 ISSN-L 2242-1211 ISSN 2242-122X (Online) DOI: 10.32040/2242-122X.2023.T416
Date	Month 2023
Language	Finnish, English abstract
Pages	16 p. + app. 1 p.
Name of the project	SIXNET
Commissioned by	Ministry of Economic Affairs and Employment
Keywords	industry, industry policy, green transition, digital transition
Publisher	VTT Technical Research Centre of Finland Ltd P.O. Box 1000, FI-02044 VTT, Finland, Tel. 020 722 111, https://www.vttresearch.com

Teollisuuden pyöreän pöydän käsikirja

Teollisuuden kaksoissiirtymään keskittyvä strategisen tason pyöreä pöytä on yksi TEM:n Tekoäly 4.0 -ohjelman keskeisistä toimenpide-ehdotuksista. Tämä raportti on pyöreää pöytää valmistelleen työryhmän näkemys ja esitys siitä, mikä teollisuuden pyöreä pöytä on ja miten sen tulisi toimia.

ISBN 978-951-38-8778-0
ISSN-L 2242-1211
ISSN 2242-122X (Verkkójulkaisu)
DOI: 10.32040/2242-122X.2023.T416

beyond the obvious